

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	11XCdo/244/2016
Identifikačné číslo spisu:	4212220658
Dátum vydania rozhodnutia:	08.02.2018
Meno a priezvisko:	JUDr. Štefan Harabin
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2018:4212220658.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne POHOTOVOŠŤ, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zastúpenej H., s. r. o., so sídlom v Bratislave, Grösslingova 4, IČO: 36 864 421, proti žalovanej Slovenskej republike, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Župné nám. 13, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, vedenom na Okresnom súde Nové Zámky pod sp. zn. 10 C 330/2012, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 15. januára 2015, sp. zn. 9 Co 747/2014, takto

rozhodol:

I. Dovolanie žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 15. januára 2015, sp. zn. 9 Co 747/2014 o d m i e t a .

II. Žalovaná m á n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Nové Zámky rozsudkom z 30. mája 2014, č. k. 10 C 330/2012-116 zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala zaplatenia sumy 780,69 eur z titulu nemajetkovej ujmy a majetkovej škody v sume 3.903,43 eur. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že zo spisu exekučného súdu sp. zn. 4 Er 1062/2010 zistil, že žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie na základe rozhodcovského rozsudku bola exekučnému súdu doručená 9. decembra 2010. O tejto žiadosti rozhodoval exekučný súd uznesením z 30. mája 2011, sp. zn. 4 Er 1062/2010, doručeným zástupcovi oprávnenej 06. júna 2011 tak, že ju zamietol. Následne exekučný súd uznesením zo 17. októbra 2011 exekučné konanie zastavil. Po právnej stránke súd prvej inštancie svoje rozhodnutie odôvodnil s poukazom na §§ 4 ods. 1 písm. a/ bod 1, 9 ods. 1, 2, 17 ods. 1, 2, 19 ods. 1 veta prvá zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov ako aj §§ 41 ods. 2 písm. d/, 44 ods. 2 zák. č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej len „Exekučný poriadok“) účinného v čase podania žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a § 45 ods. 1, 2 zák. č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov a dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná, pretože nedodržanie

zákonných lehôt automaticky nevyvoláva porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, aj v týchto prípadoch sú rozhodujúce všetky konkrétne okolnosti posudzovanej veci. Exekučným titulom bol rozhodcovský rozsudok a lehota 15 dní na preskúmanie žiadosti o udelenie poverenia podľa § 44 ods. 2 v spojení s § 41 ods. 2 písm. d/ Exekučného poriadku je extrémne krátka na to, aby exekučný súd predložený rozhodcovský rozsudok náležite preskúmal z hľadiska formálnych a materiálnych predpokladov vedenia exekúcie a v prípade zisteného nedostatku konštatoval rozpor rozhodcovského rozsudku so zákonom. Postup exekučného súdu vzhľadom na osobitný charakter exekučného konania nemožno považovať za nesprávny úradný postup. V záujme hospodárnosti konania sa súd ďalším predpokladom zodpovednosti, vznikom škody, nezaoberal. Nemal za splnený ani predpoklad príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a škodou. Skonštatoval, že ak bola žalobkyňa v procesnom postavení oprávnenej v exekúcii toho názoru, že uznesenie súdu, ktorým bola zamietnutá žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie je nesprávne, nič jej nebránilo v podaní odvolania.

2. Na odvolanie žalobkyne Krajský súd v Nitre rozsudkom z 15. januára 2015 sp. zn. 9 Co 747/2014 rozhodol tak, že napadnuté rozhodnutie Okresného súdu Nové Zámky z 30. mája 2014 č. k. 10 C 330/2012-2116 ako vecne správne potvrdil (§ 219 ods. 1 a 2 O. s. p.) a druhým výrokom žalovanej nepriznal náhradu trov odvolacieho konania. Námietky žalobkyne, týkajúce sa odňatia práva konať pred súdom, nepreskúmateľnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie, považoval za nedôvodné.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu z 15. januára 2015, sp. zn. 9 Co 747/2014, ktorým potvrdil napadnutý rozsudok Okresného súdu Nové Zámky z 30. mája 2014 č. k. 10 C 330/2012-116 podala včas dovolanie žalobkyňa. Navrhla rozsudky súdov nižších stupňov zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Dovolanie odôvodnila dovolacím dôvodom uvedeným v § 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p., ktorý konkretizovala vadami konania podľa § 237 písm. f/ a g/ O. s. p. (t. j. účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom a že rozhodoval vylúčený sudca). Vadu konania spočívajúcu v tom, že vo veci rozhodoval vylúčený sudca odôvodňovala tým, že existujú objektívne dôvody, pre ktoré sú všetci sudcovia okresného súdu vylúčení. Vec mala byť preto postúpená inému okresnému súdu. Odňatie možnosti konať pred súdom videla v tom, že dovolaním napadnuté rozhodnutie je prekvapivé, pretože popiera konštantnú judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, je založené na tvrdeniach, ktoré sú sofistikovaným odôvodnením nespravodlivosti a je v rozpore so zákonom a ústavnou úpravou. Za odňatie možnosti konať pred súdom považovala aj to, že rozhodnutie odvolacieho súdu je nepreskúmateľné, nakoľko nie je dostatočne odôvodnené. V konaní bola podľa jej názoru porušená aj základná zásada civilného procesu - kontradiktórnosť konania, pretože súdy oboch stupňov založili svoje rozhodnutia na skutočnostiach a právnych argumentoch, ku ktorým sa nemohla vyjadriť s cieľom ovplyvniť súdne konanie vo svoj prospech.

4. Žalovaná sa k dovolaniu nevyjadrila.

5. Vzhľadom k tomu, že dovolanie žalobkyne bolo podané pred 1. júlom 2016, t. j. za účinnosti zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov, dovolací súd postupoval v zmysle ustanovenia § 470 ods. 2 C. s. p., podľa ktorého právne účinky úkonov, ktoré nastali v konaní pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované a prípustnosť podaného dovolania posudzoval v zmysle § 236, § 237 ods. 1 a § 238 O. s. p.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací [§ 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „C. s. p.“)] po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.), zastúpená v súlade s § 429 ods. 1 C. s. p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 C. s. p.), dospel k záveru, že dovolanie žalobkyne je potrebné odmietnuť, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné (§ 447 písm. c/ C. s. p.).

7. Dovolanie smeruje proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie vo veci samej. Rozsudky odvolacieho súdu, proti ktorým bolo dovolanie prípustné, boli uvedené § 238

ods. 1 až 3 O. s. p. Dovolanie žalobkyne nesmeruje proti rozsudku, ktorý by bol uvedený v týchto ustanoveniach; prípustnosť dovolania preto z § 238 ods. 1 až 3 O. s. p. nevyplyva.

8. Predmetné dovolanie by bolo prípustné iba ak v konaní došlo k procesným vadám, ktoré boli uvedené v § 237 ods. 1 O. s. p.

9. Dovolací súd však nezistil existenciu žiadnej podmienky prípustnosti dovolania uvedenej v tomto zákonom ustanovení.

10. K námietke žalobkyne, podľa ktorej vo veci rozhodoval vylúčený sudca odvolací súd uvádza, že žalobkyňa zjavne opomína skutočnosť, že Krajský súd v Nitre uznesením z 18. októbra 2012, sp. zn. 25 NcC 240/2012 rozhodol, že všetci sudcovia Okresného súdu Komárno sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania v predmetnej veci, a preto vec prikázal na prejednanie Okresnému súdu Nové Zámky. Vo veci samej tak rozhodoval zákonný sudca Okresného súdu Nové Zámky Mgr. Marián Hatala. Dovolanie žalobkyne sa preto v tejto časti na danú situáciu nevzťahuje. Námietka žalobkyne o existencii procesnej vady konania v zmysle § 237 písm. g/ O. s. p. nie je preto dôvodná.

11. Žalobkyňa ďalej namietala, že v danom prípade jej bola odňatá možnosť pred súdom konať z dôvodu „prekvapivosti“ rozhodnutia odvolacieho súdu, lebo popiera doterajšiu judikaturu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, je založená na „tvrdeniach, ktoré sú sofistikovaným odôvodnením nespravodlivosti“, je v rozpore so „zákonom a ústavou“. Žalobkyňa však neuvádza žiadnu konkrétnu procesnú situáciu v konaní pred odvolacím súdom alebo súdom prvej inštancie, ktorá by mohla založiť namietanú vadu konania. Abstraktné konštatovanie „v rozpore so zákonom a ústavou“ - „sofistikované odôvodnenie nespravodlivosti“ - „popieranie konštantnej judikatury“, samé osebe nepredstavujú účinnú obranu, pretože tu chýbajú konkrétne argumenty zakladajúce presvedčivosť uvádzaných tvrdení. S účinnosťou od 15. októbra 2008 O. s. p. (zákon č. 384/2008 Z. z.) v § 213 ods. 2 O. s. p. posilnil právo na spravodlivý proces tým, že strana sporu mala možnosť až po samotné rozhodnutie argumentovať a predvídať možné rozhodnutie súdu. Predvídateľné je také rozhodnutie, ktorému predchádza predvídateľný postup pri konaní a rozhodovaní. Zákon ustanovuje, že strana sporu by nemala byť zaskočená možným iným právnym posúdením veci súdom bez toho, aby jej bolo umožnené tvrdiť skutočnosti významné z hľadiska sudcovho právneho názoru a navrhnúť na ich preukázanie dôkazy. V danom prípade oba súdy nižšej inštancie dospeli k rovnakým právnym záverom o nepreukázaní predpokladov vzniku zodpovednosti za škodu nesprávnym úradným postupom. Keďže odvolací súd nezaložil svoje rozhodnutie „nečakane“ a nepredvídateľne na iných (nových) právnych dôvodoch než súd prvej inštancie nevznikla mu povinnosť vyplývajúca z § 213 ods. 2 O. s. p. Dovolacia námietka žalobkyne, že išlo o tzv. prekvapivé rozhodnutie odvolacieho súdu, nie je preto dôvodná.

12. Neobstoí ani námietka žalobkyne, že jej nebolo umožnené viesť kontradiktórne konanie (§ 237 písm. f/ O. s. p.), lebo sa nemohla vopred vyjadriť ku skutočnostiam a právnym argumentom, na ktorých súdy nižšieho stupňa založili svoje rozhodnutie. Žalobkyňa mala predsa možnosť predniesť svoje argumentácie a vyjadriť sa ku všetkým vo veci rozhodujúcim otázkam a to v odvolaní proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, čo aj urobila, a teda svoj vplyv na konanie uplatnila. Odvolací súd sa s jej odvolacími námietkami zaoberal a v odôvodnení svojho rozhodnutia sa s nimi preukázateľne vypořiadal. Dovolací súd poukazuje na to, že žalobkyňa v danej situácii dosiahla cestou riadneho opravného prostriedku sledovaný účel (vplyv na konanie). Jej tvrdenie o odňatí možnosti pred súdom konať z tohto dôvodu nemá preto žiadne opodstatnenie (por. R 39/1993).

13. Pokiaľ ide o žalobkyňou tvrdenú vadu konania spočívajúcu v nedostatku riadneho odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu, preskúmaním veci dovolací súd dospel k záveru, že rozhodnutia súdov nižších inštancií zodpovedajú zákonným požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutí (§ 157 ods. 2 O. s. p., § 211 ods. 2 O. s. p.), a preto ich nemožno považovať za nepreskúmateľné. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol čoho sa žalobkyňa domáhala, aký bol doterajší priebeh konania, aké stanovisko k prejednávanej veci zaujala žalovaná, uviedol zistený skutkový stav, opísal, ktoré dôkazy vykonal, čo bolo nimi preukázané, citoval príslušné ustanovenia zákona č. 514/2003

Z. z., ktorými sa riadil a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Ním prijaté právne závery dostatočne vysvetlil. Rozhodnutie súdu prvej inštancie tak nemožno považovať za nepreskúmateľné. Odvolací súd reagoval na námietky žalobkyne uvedené v odvolaní a náležite vysvetlil, prečo sa s nimi nestotožnil. Odôvodnenie dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu dalo odpoveď na všetky relevantné otázky súvisiace s predmetom konania.

14. V tejto súvislosti Najvyšší súd Slovenskej republiky považuje za nevyhnutné uviesť, že na rokovaní občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu, ktoré sa uskutočnilo 3. decembra 2015, bolo prijaté stanovisko, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku“. Toto stanovisko, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, považuje dovolací súd za plne opodstatnené aj v preskúmvanej veci. V súlade s vyššie uvedeným je však zrejmé, že o taký prípad v danej veci nejde, lebo rozhodnutia súdov nižších stupňov obsahujú zásadné vysvetlenia dôvodov podstatných pre ich rozhodnutia. Žalobkyňa neopodstatnene preto namietala, že odvolací súd jej odňal možnosť pred súdom konať v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p.

15. Vzhľadom na uvedené možno uzavrieť, že dovolanie žalobkyne proti rozsudku odvolacieho súdu nie je podľa § 238 O. s. p. prípustné a v dovolacom konaní neboli zistené ani dôvody prípustnosti podľa § 237 O. s. p. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dovolanie žalobkyne proti rozsudku krajského súdu, ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné, odmietol (§ 447 písm. c/ O. s. p.).

16. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C. s. p.). O výške náhrady trov konania žalovanej rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 C. s. p.).

17. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu SR pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.